

KLAVÍRNÍ
RECITÁL PAVLA
ZEMENA /
PIANO
MATINÉ BY
PAVEL ZEMEN

Účinkující / Performer
Pavel Zemen – klavír / piano

12. 11. 2022

11 h Památník Leoše Janáčka,
Smetanova 14, Brno /
11 a.m. Leoš Janáček Memorial,
Smetanova 14, Brno

Program

Leoš Janáček

Po zarostlém chodníčku, JW VIII/17

1. řada

1. Naše večery
2. Lístek odvanutý
3. Pojd'te s námi!
4. Frýdecká Panna Maria
5. Štěbetaly jak laštovičky
6. Nelze domluvit!
7. Dobrou noc!
8. Tak neskonale úzko
9. V pláči
10. Sýček neodletěl!

Přestávka

Sergej Prokofjev

10 obrázků pro klavír, op. 12

1. Pochod
2. Gavotte
3. Rigaudon
4. Mazurka
5. Capriccio
6. Legenda
7. Preludium
8. Allemande
9. Humorné scherzo
10. Scherzo

Programme

Leoš Janáček

On an Overgrown Path, JW VIII/17

1st series

1. Our Evenings
2. A Blown-Away Leaf
3. Come With Us!
4. The Madonna of Frydek
5. They Chattered Like Swallows
6. Words Fail!
7. Good Night!
8. Unutterable Anguish
9. In Tears
10. The Barn Owl Has Not Flown Away!

Intermission

Sergei Prokofiev

10 Pieces for Piano, op. 12

1. March
2. Gavotte
3. Rigaudon
4. Mazurka
5. Capriccio
6. Legend
7. Prelude
8. Allemande
9. Humorous Scherzo
10. Scherzo

Památník Leoše Janáčka se nachází v domku, ve kterém skladatel žil a tvořil od roku 1910 do své smrti v roce 1928. V interiéru Památníku je dochovaná autentická pracovna s Mistrovým klavírem značky Ehrbar z roku 1878, který Janáček dostal jako svatební dar a který jej provázel celým životem. Tento unikátní nástroj byl nedávno kompletně zrestaurován. Dopolední matiné představí dva klavírní cykly, které vznikaly ve stejné době, ačkoliv jejich autory od sebe dělí bezmála čtyřicet let.

První řada klavírního cyklu poetických skladbiček *Po zarostlém chodníčku* patří ke skladatelovým nejtímnějším skladbám. K jejich kompozici byl vyzván již v roce 1897, když měl pro Slovenské melodie napsat několik drobných skladeb určených pro harmonium. Vyhověl až o tři roky později, kdy zkomponoval sedm krátkých „nálad“, tehdy ještě bez poetických názvů, které nazval *Po zarostlém chodníčku*. Pět z těchto skladeb poté skutečně vyšlo ve Slovenských melodiích. Uváděny byly jen zřídka a na své první veřejné provedení si musely počkat až do roku 1905, kdy 6. ledna zazněly na dobročinné akademii Jednoty učitelek moravských ve dvoraně brněnského Besedního domu v podání Janáčkovy žáka Jana Kunce. V roce 1908 Janáčka oslovil Jan Branberger, zda by neměl pro edici B. Kočího nějaké drobné instrumentální skladby. Janáček postupně rozšířil cyklus na deset skladeb (dvě nepublikované skladby z roku 1900 nepoužil) a připojil k nim poetické názvy. K vydání došlo až v roce 1911 u brněnského nakladatele A. Piší. Krátce před tímto vydáním původní řady cyklu uveřejnil Janáček 30. září 1911 v beletristické příloze Večery Lidových novin první ze tří skladeb „nové“ řady cyklu *Po zarostlém chodníčku*, tentokrát však již bez poetického názvu. Tyto drobné intimní skladbičky odražející některé Janáčkovy vzpomínky se dnes řadí ke skladatelovým nejznámějším a nejhranějším dílům.

Klavírní tvorba Sergeje Prokofjeva (1891–1953) je co do rozsahu a významu ohromující. *Deset obrázků pro klavír* komponovaných v letech 1906–13 patří do skladatelovy rané tvorby. Prokofjev je jedním z nejvýraznějších syntetiků dvacátého století. Když se v roce 1904

zapsal na petrohradskou konzervatoř, měl již za sebou pěknou řádku kompozic a jeho výrazná osobnost vzbuzovala mezi spolužáky rozporuplné reakce. Na této přední hudební škole studoval kompozici u Anatolije Ljadova a Nikolaje Rimského-Korsakova. Již o dva roky později se stal uznávaným autorem originálních klavírních skladeb a pokračoval ve studiu hry na klavír u Anny Jesipové a dirigování u Nikolaje Čerepnina. Jeho spolužákem byl například pozdější přední sovětský avantgardista Nikolaj Jakovlevič Mjaskovskij. Tou dobou již Prokofjev experimentoval a napsal řadu pozoruhodných, především klavírních skladeb. Z tohoto období pochází právě *Deset obrázků pro klavír*. Polovinu těchto „obrázků“ skladatel zkomponoval v roce 1913, druhá polovina vznikala postupně již od roku 1906. Některé ze skladeb vzešly přímo z hodin u Ljadova, jako například *Gavotta*. Sám autor rozdělil svou tehdejší tvorbu do pěti linií: na klasickou, do níž zahrnul např. *Klasickou symfonii*, linii novátorskou, kam zařadil *Skytskou suitu*, *Sarkazmy* nebo *Druhou symfonii*, linii motorickou, kam patřilo i *Scherzo z Deseti obrázků*, a do linie lyrické zařadil *Legendu* také z toho klavírního cyklu. Poslední linii nazval groteskní. Ve skutečnosti nalezneme všechny tyto tendence právě v cyklu *Deseti obrázků*. Každá ze skladbiček má dosti odlišný charakter, v některých již můžeme zřetelně slyšet základy pozdějších Prokofjevových významných kompozic, podobně jako rodící se neoklasicistní tendence a zájem o hudbu 18. století. Prokofjev vydal *Deset obrázků* v Ruském hudebním nakladatelství, které právě založil Kusevickij. Skladatel na to vzpomíná: „Tehdy jsem také do op. 12 sebral deset skladeb napsaných v různých letech. Rydlo rytců je srovnalo, avšak když jsem je připravoval do tisku, byl to věru dosti pestrý balíček. Jedna byla napsána na hrubém papíře, jiná na partiturovém, jedna inkoustem, jiná zase tužkou.“

Jiří Zahrádka

The Leoš Janáček Memorial is located in the house where the composer lived and worked from 1910 until his death in 1928. Inside the Memorial there is an authentic study with the Master's Ehrbar piano from 1878, which Janáček received as a wedding gift and which accompanied him throughout his life. This unique instrument has recently been completely restored. The morning matinee will present two piano cycles that were composed at the same time, although their composers are separated by nearly forty years.

The first series of the piano cycle of poetic pieces *On the Overgrown Path* is one of the composer's most intimate pieces. He was invited to compose them as early as 1897, when he was to write several small pieces for the harmonium for the Slavonic Melodies. He did not comply until three years later, when he composed seven short "moods", then still without poetic titles, which he called *On the Overgrown Path*. Five of these compositions were then actually published in Slavonic Melodies. They were rarely performed and had to wait until 1905 for their first public performance, when on 6 January they were performed by Janáček's pupil Jan Kunec at the charity academy of the Moravian Teachers Union in the hall of Brno Beseda House. In 1908 Janáček was approached by Jan Branberger asking whether he had any possible some small instrumental compositions for the B. Kočí edition. Janáček gradually expanded the cycle to ten compositions (two unpublished pieces from 1900 were not used) and added poetic titles to them. It was not published until 1911 by the Brno publisher A. Píša. Shortly before this publication of the original series of the cycle, Janáček published the first of the three compositions of the "new" series of the *On the Overgrown Path* cycle in the fiction supplement "Večery" of Lidové noviny on 30 September 1911, but this time without a poetic title. These small intimate pieces reflecting some of Janáček's memories are now among the composer's best-known and most performed works.

The piano works of Sergei Prokofiev (1891–1953) are stunning in scope and significance. *10 Pieces For Piano* composed in 1906–13 are among the composer's early works. Prokofiev is one of the

most outstanding synthetics of the twentieth century. When he enrolled at the St Petersburg Conservatoire in 1904, he had already composed quite a number of pieces and his distinctive personality aroused contradictory reactions among his classmates. At this leading music school he studied composition with Anatoly Lyadov and Nikolai Rimsky-Korsakov. Just two years later he became an acclaimed composer of original piano pieces and continued his piano studies with Anna Yesipova and conducting with Nikolai Cherepnin. One of his classmates was the later leading Soviet avant-gardist Nikolai Yakovlevich Myaskovsky. By this time Prokofiev had already been experimenting and had written a number of remarkable pieces, mainly for piano. *10 Pieces For Piano* come from this period. Half of these "pieces" were composed by the composer in 1913, while the other half were created gradually from 1906 onwards. Some of the pieces came directly from Lyadov's lessons, such as *Gavotta*. The author himself divided his work into five lines: the classical which included, for example, the *Classical Symphony*, the innovatory line, where he included the *Scythian Suite*, *Sarcasms* or *Second Symphony*, the motoric line, which included the Scherzo from the *10 Pieces*, and in the lyrical line he included *Legend* from the same piano cycle. He called the last line grotesque. In fact, we find all these tendencies in the *10 Pieces* cycle. Each of the pieces has a rather different character, in some of them we can already clearly hear the foundations of Prokofiev's later important compositions, as well as the emerging neoclassical tendencies and interest in 18th century music. Prokofiev published *10 Pieces* in the Russian Music Publishing House, which had just been founded by Koussevitzky. The composer recalls: "At that time I also collected ten pieces written in different years for Op. 12. The engravers' chisel flattened them, but when I prepared them for printing, it was quite a motley package. One was written on rough paper, another on score paper, one in ink, another in pencil."

Jiří Zahrádka

Pavel Zemen

Klavír

Pavel Zemen začal hrát na klavír pod vedením své matky Taťány Zemenové a Ireny Hlasové na ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou. Ve studiu pokračoval na Konzervatoři v Českých Budějovicích ve třídě MgA. Marie Šimkové-Kotrčové, během kterého také absolvoval několik masterclassů (prof. A. Vlasáková, prof. V. Nosiny, prof. C. Moniuszko, prof. E. Indjič, J. Anera či P. Lewis). Od útlého věku se účastnil a stal se laureátem několika tuzemských i mezinárodních soutěží, jako například: Pro Bohemia v Ostravě (1. cena), Nadace Bohuslava Martinů v Praze (1. cena), Young Academy Award v Římě (1. cena), Euregio Piano Award v německém Geilenkirchenu (titul Finalisty), Mauro Paolo Monopoli Prize v italské Barlettě (6. cena a titul Finalisty), Mezinárodní soutěž Leoše Janáčka v Brně (1. cena a ocenění pro nejlepšího českého účastníka soutěže), International Piano Competition v italském Lonigu (cena Grand Prix), International Piano Competition ve Vídni (cena Grand Prix), Semifinále Mezinárodní soutěže Leeds Piano Competition 2018 atp.

Vystoupil také na několika významných hudebních festivalech: Pražské jaro 2013 a 2018, Mezinárodní hudební festival Český Krumlov 2013, Le strade d'Europe 2016 ve Vilniusu, Janáček Brno 2016 a 2021, Dvořákova Praha 2020 apod. Několikrát spolupracoval s Českým Rozhlasem Brno a ČRo3 Vltava v živých vysíláních či formou studiového nahrávání. Mezi roky 2016–19 jeho jméno figurovalo na prestižní Listině mladých umělců poskytované Nadací Český hudební fond. V roce 2020 obdržel Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy za výjimečné studijní výsledky. Od téhož roku působí jako člen komorního souboru Klavírní kvarteto Josefa Suka. Toto uskupení bylo téhož roku residenčním souborem České Filharmonie a patří mezi přední tuzemská tělesa. V současné době je studentem doktorského studia JAMU v Brně pod vedením paní prof. Aleny Vlasákové. Od roku 2017 je pedagogem Konzervatoře Brno, kde působí jako korepetitor a pedagog hlavních oborů.

Piano

Pavel Zemen started playing the piano under the guidance of his mother Taťána Zemenová and Irena Hlasová at the children's music school (ZUŠ) in Rychnov nad Kněžnou. He continued his studies at the Conservatory in České Budějovice in the class of MgA. Marie Šimková-Kotrčová, during which he also attended several masterclasses (prof. A. Vlasáková, prof. V. Nosiny, prof. C. Moniuszko, prof. E. Indjič, J. Anera and P. Lewis). From an early age, he participated in and won several national and international competitions, such as: Pro Bohemia in Ostrava (1st Prize), Bohuslav Martinů Foundation in Prague (1st Prize), Young Academy Award in Rome (1st Prize), Euregio Piano Award in Geilenkirchen, Germany (Finalist), Mauro Paolo Monopoli Prize in Barletta, Italy (6th Prize and Finalist), Leoš Janáček International Competition in Brno (1st Prize and the award for the best Czech participant), International Piano Competition in Lonigo, Italy (Grand Prix), International Piano Competition in Vienna (Grand Prix), Semi-Finals of the International Leeds Piano Competition 2018, etc.

He has also performed at several major music festivals: Prague Spring 2013 and 2018, International Music Festival Český Krumlov 2013, Le strade d'Europe 2016 in Vilnius, Janáček Brno 2016 and 2021, Dvořák's Prague 2020, etc. He has collaborated several times with Czech Radio Brno and ČRo3 Vltava in live broadcasts or studio recordings. Between 2016 and 2019, his name appeared on the prestigious List of Young Artists provided by the Czech Music Fund Foundation. In 2020 he received the Award of the Minister of Education, Youth and Sports for outstanding academic achievements. Since the same year he has been a member of the Josef Suk Piano Quartet. This group was the Czech Philharmonic's ensemble in residence that same year and is one of the leading Czech ensembles. Currently he is a student of the doctoral studies at JAMU in Brno under the guidance of prof. Alena Vlasáková. Since 2017 he has been a teacher at the Brno Conservatory, where he works as an accompanist and teacher of the main disciplines.

